

13 באוגוסט 2026

לכבוד
עו"ד עמית איסמן
פרקליט המדינה

באמצעות:
המחלקה לחקירות שוטרים
פרקליטות המדינה

שלום רב,

הנדון: ער על סגירת תיק מח"ש מס' ---

בהתאם לסעיף 64(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, הרינו לפנות אליכם בשמו של מרשנו, מר -----, ת"ז ----- (להלן: **העורר**), בערר על החלטת המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: **מח"ש**) מיום 11.6.2026 על סגירת תיק החקירה (תיק מח"ש ---; תיק פרקליטות ---), בנימוק "כי לא הונחה תשתית המלמדת על יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה פלילית". בהתאם לבקשת הארכת המועד שנתקבלה, המועד להגשת הערר על החלטה זו הוארך עד ליום 17.9.2026.

ייפוי כוח מצ"ב ומסומן **נספח א'**.

העתק ההחלטה בדבר סגירת תיק העורר מיום 11.6.2026 מצ"ב ומסומן **נספח ב'**.

העתק ההחלטה בבקשה להארכת מועד הגשת הערר מיום 9.7.2026 מצ"ב ומסומן **נספח ג'**.

כפי שיבואר בהרחבה, בעורר נערך חיפוש בעירום מלא, בניגוד לדין וללא צורך ענייני, בנסיבות שבהן הופעלו כלפיו כוח ואלימות ותוך פגיעה בוטה בכבודו, בפרטיותו ובצנעת הפרט, כאשר ניכר כי הרקע למעצר ולחיפוש הלא חוקי מלכתחילה הוא פעילותו הפוליטית של העורר. מכלול נסיבות אלה מלמד כי השימוש בחיפוש נועד לביזוי ולהשפלתו של העורר, במטרה להענישו על השתתפותו בהפגנה וכאמצעי להרתעה מפני השתתפותו בהפגנות בעתיד ומימוש חופש הביטוי והמחאה שלו. המעשים המתוארים מהווים שורה של עבירות פליליות, לרבות שימוש לרעה בכוח המשרה, מעשה מגונה והטרדה מינית. נוכח האמור, נבקשכם לקבל את הערר ולפעול להגשת כתב אישום בגין העבירות המפורטות נגד השוטרים שיימצאו אחראים למתן ההוראה לעריכת החיפוש בעורר, לאישורו, לביצועו או לאופן שבו נערך.

הרקע העובדתי

השתלשלות האירועים בעניינו של העורר

1. ביום 3.3.2026 נערכה בכיכר הבימה בתל אביב הפגנה שקטה נגד המלחמה באיראן. המשטרה פיזרה את ההפגנה באלימות, לאחר שכרזה למפגינים כי הם עושים "פרובוקציה". אחד המפגינים, העורר, בן 19 במועד ההפגנה, נעצר בחשד להתקהלות בלתי חוקית והפרעה לשוטרים.

במילוי תפקידו. השתלשלות האירועים בעניינו מלמדת כי לאורך כל המעצר, השוטרים פעלו בצורה אלימה ומשפילה, תוך חריגה מהדין: מעצרו של העורר נעשה באלימות רבה, ובסרטונים המתעדים את המעצר ניתן לראות כיצד מספר שוטרים מזנקים על העורר, חוטפים את השלט שנשא, מפילים אותו ואוזקים אותו. העורר העיד בחקירתו כי השוטרים הכו אותו בזמן המעצר, בעטו ברגליו וקרעו את חולצתו (ראו, מתוך תיק החקירה: סרטוני מצלמות הגוף, מס' סימוכין 107198/2026, 107202/2026; וכן סרטון מס' סימוכין 107203/2026; עוד ראו תיעוד חקירתו באזהרה של העורר מיום 3.3.2026).

2. בטרם עלה לניידת, עבר העורר חיפוש בבגדיו ובכליו, ולא נמצא בהם דבר (ראו, מתוך תיק החקירה: דו"ח מעצר של העורר; דו"ח פעולה מס' 122625661).

3. סרטוני מצלמות הגוף של השוטרים מלמדים שלאחר שהחל בקריאת קריאות מחאה בעודו שעון ואזוק על הניידת, דחפוהו השוטרים לניידת וריתקוהו למושב תוך שימוש רב בכוח, וכן תוך שימוש בקריאות מאיימות וכינויי גנאי, בעוד העורר שואל מדוע מרביצים לו (ראו, מתוך תיק החקירה: סרטוני מצלמות הגוף מס' סימוכין 107198/2026; 107202/2026).

4. העורר העיד כי במהלך הנסיעה בניידת, "שני השוטרים שהסיעו אותי לתחנה דיברו הרבה על כמה שלא צריך לתת לנו להפגין ושרק מטומטמים מפגינים נגד המלחמה" (ראו, מתוך תיק החקירה: טופס גביית הודעה של העורר מיום 12.4.2026 על ידי החוקרת ממח"ש (להלן: **טופס גביית ההודעה במח"ש**)). בדרך לתחנת המשטרה, הטיח בו השוטר שעצר אותו כי לא צריך לתת לו ולחבריו להפגין וכי מדובר ביריקה בפרצופם של השוטרים שחבריהם נהרגו ב- 7.10.2023.

5. כשהגיע העורר לתחנת משטרת צפון תל אביב, הורה השוטר שעצר אותו לאחראי הכלואים של תחנת לב תל אביב לערוך עליו חיפוש "בהפשטה מלאה", כדבריו. אחראי הכלואים, שהופתע מן הדרישה, שאל את השוטר האם הוא מתכוון שהחיפוש ייערך עד רמת התחתונים, אך השוטר התעקש שהכוונה היא לחיפוש בעירום מלא, ללא תחתונים (ראו: טופס גביית ההודעה במח"ש; וכן: יהושע (גיוש) בריינר ויאיר פולדש "בן 19 נעצר בהפגנה בתל אביב נגד המלחמה ועבר חיפוש בעירום" **הארץ** 3.3.2026). יצוין, כי בהתבסס על דו"חות הפעולה של השוטרים, עולה כי החיפוש על העורר נערך על ידי רס"ר ---, ובנוכחות רס"מ --- (ראו, מתוך תיק החקירה: דו"ח פעולה מס' 122626950; דו"ח פעולה מס' 122626803).

6. לעורר נאמר להתפשט עד רמת התחתונים, ובמשך כשבע דקות הוא עמד בתחתוניו, כאשר השוטרים עוברים על כל פרטי הלבוש שלו בדקדקנות. לאחר מכן נאמר לו להפשיל את תחתוניו לגובה הברכיים, להסתובב ולכרוע מעט. העורר ניסה להסביר שהדבר בלתי חוקי אך נאמר לו כי אם יסרב להוריד את תחתוניו, קצין יעשה זאת בכוח במקומו, והוא נאלץ לעשות כדברי השוטר.

7. אם לא די בהשפלה ובביזוי האמורים, החיפוש נערך בחדר ובו שני חלונות פנימיים, המשקיפים לתוך התחנה, כאשר העורר הבחין ששוטרת היתה נוכחת בצד השני. תיעוד התא שבו התבצע החיפוש מעלה כי בתא אכן ישנם שני חלונות – אחד בדלת התא והשני בקיר שמולו (ראו, מתוך תיק החקירה: קבצי התמונות והסרטון, מס' סימוכין 107205/2026 ו-107204/2026 בהתאמה).

8. לעורר אף לא נמסר העתק של דו"ח החיפוש, על אף שסעיף 10(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996 (להלן: **חוק החיפוש**), מחייב זאת, והדו"ח אף לא הוצג לעיונו ולחתימתו בהתאם להוראות הנוהל החל על חיפוש בעירום חלקי (סעיף 12.ב לנהל משותף לאגף המבצעים ואגף חקירות ומודיעין מספר 01.01.01, "חיפוש על גוף אדם" (להלן: **נוהל חיפוש חלקי**)).

9. יצוין, כי בשלב מאוחר יותר, נמסר לעורר כי הוא חשוד גם בתקיפת שוטרת, משום שציפורנה של השוטרת, שהשתתפה ככל הנראה במעצרו, נשברה, ואף הוצגה בפניו תמונה של הציפורן השבורה. העורר שוחרר על ידי הקצין הממונה בתחנה בתנאים מחמירים, לרבות מעצר בית למשך חמישה ימים.

10. יומיים לאחר מכן התקיים דיון בערר שהגיש העורר על תנאי השחרור ממעצר בבית משפט השלום בתל אביב-יפו. השופטת ענת יהב ביטלה את מעצר הבית שהושת על העורר, וקבעה כי "לעניין תיאור ההתנגדות של העורר, האלימות שהפעיל כלפי השוטרים – אומר שאיני מסכימה עם המתואר, מדובר במי שהתנגד התנגדות פסיבית לחלוטין, לא ראיתי ולו בתמונה אחת שהעורר פועל בצורה אלימה אפילו לא הודף אנשים שהצטופפו סביבו אלא אך ורק עומד איתן על מנת שלא לשחרר את השלט שהיה בידו" (ע"ק 7818-03-26 ----- נ' תחנת משטרה – לב תל אביב (5.3.2025)).

11. השופטת עוד מתחה ביקורת על עריכת חיפוש בעירום במקרה זה: "העורר טוען כי בוצע עליו חיפוש בעירום במקום חשוף לעין כל ובכך נפגעה פרטיותו וכבודו והכל בניגוד לחוק יסוד כבוד האדם. אומר כי לא ראיתי התייחסות לכך בדוחות הפעולה אלא למעט אמירה כללית ואומר שאם אכן כך היה **הדבר חמור מאוד העניין בעיניי, שכן לא ייתכן שאדם המבצע פעולה או מחזיק בדעה שונה חריגה ככל שהאחר חושב כך, ענין זה נותן רשות לבעלי הסמכות והחוק לבצע פעולות שהינן בניגוד לחוק**" (שם).

12. ביום 4.3.2026 הוגשה תלונה למח"ש על ידי הח"מ (להלן: **התלונה**). בתלונה נטען כי החיפוש שנערך בעורר בעירום מלא מהווה חריגה בוטה מסמכות המשטרה, וכי חריגה זו, יחד עם התנהלות השוטרים במסגרת החיפוש – ובכלל זה עריכתו במקום שאינו פרטי דיו, אילוץ העורר לעמוד בתחתוניו במשך כשבע דקות, הדרשה המשפילה לכריעה ואי-המצאת דו"ח החיפוש כנדרש – מהוות פגיעה חמורה בזכותו החוקתית לכבוד האדם, לפרטיות ולצנעת הפרט, סוטות בחומרה מהחוק, מנהלי המשטרה ומכללי המינהל התקין, ואף עולות כדי הטרדה מינית כהגדרתה בסעיף 3 לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998 (להלן: **חוק למניעת הטרדה מינית**). עוד הודגש בתלונה כי המקרה של העורר אינו מהווה מקרה יחיד אלא חלק ממגמה של שימוש בחיפוש פסולים בעירום מלא או חלקי כאמצעי השפלה, ענישה והרתעת אזרחים ממימוש חופש הביטוי והמחאה שלהם.

העתק התלונה מיום 4.3.2026 מצ"ב ומסומן **נספח ד'**.

13. בעקבות התלונה פתחה מח"ש בחקירה. פעולות החקירה הסתיימו ביום 19.4.2026, ותיק החקירה הועבר לטיפול פרקליט במח"ש. ביום 11.6.2026 קיבל העורר הודעה ממח"ש בדבר סגירת התיק בעניינו, וזאת כי "לא הונחה תשתית המלמדת על יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה

פלילית". יחד עם זאת, נכתב כי "התיק יועבר ליחידה לתלונות ציבור במשטרת ישראל, לשם בחינת אופן ביצוע החיפוש בהפשטה" (ראו לעיל **נספח ב'**).

העתק המכתב בדבר העברת תיק החקירה לפרקליטות מיום 19.4.2026 מצ"ב ומסומן **נספח ה'**.

14. בקשת העורר להארכת מועד הגשת הערר על ההחלטה בתיק זה התקבלה, והמועד להגשת ערר הוארך עד ליום 17.9.2026 (ראו לעיל **נספח ג'**).

תופעת החיפוש האסורים בעירום

15. למרבה הדאגה, מזה למעלה משנה גואה התופעה של עריכת חיפוש משפילים ובלתי חוקיים בעירום בגופם של עצורים ככלל, ומפגינים בפרט, בידי שוטרים. לצד הפגיעה האסורה בכבודם, פרטיותם וצנעת הפרט של המפגינים, חיפוש בעירום אף מהווים אפקט מצנן על מימוש חופש הביטוי והמחאה בעתיד; הן של המפגינים שעברו חיפוש, והן של הציבור כולו, שלומד מהתנהלות המשטרה כי יציאה לרחובות הינה פעולה אסורה שסופה בענישה גופנית.

16. רק לאחרונה פורסם כי המשטרה תשלם ל-13 מפגינים פיצויים בסך 624 אלף ש"ח בהסדר פשרה, לאחר שנעצרו ועברו חיפוש בעירום שלא כדין. מהפרסומים בתקשורת נלמד כי ההסדר גובש על רקע אי-הסכמתם של גורמים בכירים בפרקליטות ובייעוץ המשפטי של המשטרה להגן על המשטרה, משום שהחיפוש נעשו, לטענתם, שלא לצורך ושלא כדין. התיקים כללו מקרים של חיפוש במגע על גופם החשוף של המפגינים ובחינה ממושכת של גופם העירום; הסטה של תחתוניהם על ידי השוטרים; חיפוש מרובים בעירום על אותו המפגין; וכן מקרים בהם המפגינים נדרשו להתפשט לחלוטין, להסתובב עם גבם לשוטר ולכרוע (יהושע (גיוש) בריינר ובר פלג "בהסכם חריג, המשטרה תפצה 13 מפגינים נגד הממשלה שעברו חיפוש בעירום בירושלים" **הארץ** (22.6.2026); יהושע (גיוש) בריינר ובר פלג "הפרקליטות התריעה בפני המשטרה: שוטרים מפירים שוב ושוב זכויות עצורים במחאות נגד הממשלה" **הארץ** (10.6.2026)).

17. האגודה לזכויות האזרח פנתה מספר פעמים למפכ"ל, ליועץ המשפטי למשטרה וליועצת המשפטית לממשלה בגין מספר מקרים של ביזוי והשפלת מפגינים ומפגניות באמצעות חיפוש אסור בעירום. בין היתר, המקרים שתוארו בפניות האגודה כללו עריכת חיפוש בחדרים לא פרטיים; דרישה משפילה לכריעה בעירום; אי-המצאת או הצגת דו"ח החיפוש כנדרש בחוק החיפוש או בנהלי המשטרה, ועוד. למיטב הידיעה, בגין שני מקרים לפחות שבעניינם פנתה האגודה, לרבות המקרה הנידון בערר זה, נפתחו תיקים במח"ש.

18. גם במקרה שאירע בינואר האחרון, בו שני מוחים שהפגינו נגד מדיניות הממשלה עברו חיפוש בעירום מלא או חלקי, האחד באופן דומה לחיפוש שעבר העורר, הורתה השופטת שרון לארי-בבלי למח"ש "לבחון מדוע הופשטו המשיבים [...] אשר לא היה לדידי מקום לחפש עליהם בעירום" (בש"ע 19699-01-26 **מדינת ישראל נ' -----** (7.1.2026); עוד ראו: בר פלג, "ארבעה נעצרו בהפגנה נגד הממשלה בירושלים, ואחד מהם עבר חיפוש בעירום" **הארץ** (7.1.2026)).

19. בהמשך לפנייתה של האגודה מיום 25.6.2025 בעניין חיפוש בעירום מלא או חלקי במפגניות, התקבל מענה מלשכת הייעוץ המשפטי במשטרה ביום 30.6.2025, שאמנם טען כי סמכויות השוטרים הופעלו כדין, אך הדגיש כי "יחודו ההנחיות במשטרת ישראל בנוגע להפעלת

סמכויות המעצר והחיפוש, באירועים מסוג זה" ([פניות האגודה לזכויות האזרח והמענים שהתקבלו](#)).

20. גם איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית (להלן: **איגוד מרכזי הסיוע**) פנה למשטרה ולייעוץ המשפטי לממשלה בעקבות אחד המקרים שאירעו לפני כשנה וטען כי "עולה חשש כבד כי משטרת ישראל אימצה שיטת פעולה שנועדה להרתיע מפגניות באמצעות חיפוש בעירום. בנסיבות המתוארות, השימוש בפרקטיקה חודרנית זו מצטיירת ככלי לדיכוי פוליטי בידי גוף האכיפה, אשר אמור לשמור על הסדר ולהגן על אזרחיות ואזרחי ישראל, באשר הם".

העתק מכתב איגוד מרכזי הסיוע מיום 24.6.2025 מצ"ב ומסומן **נספח ה'**.

הטיעון המשפטי

21. ההחלטה לסגור את תיק החקירה הנדון בנימוק בדבר היעדר תשתית "המלמדת על יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה פלילית" היא שגויה ולוקה בחוסר סבירות, שכן **העובדות – ובפרט העובדה המקימה אחריות פלילית במקרה זה, היא החיפוש הלא חוקי בעירום מלא – אינן נתונות במחלוקת, וכשלעצמן מבססות תשתית עובדתית מספיקה להגשת כתב אישום ברף הנדרש – סיכוי סביר להרשעה** (ראו למשל: בג"ץ 4845/17 **חמדאן נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פסקה 26 לפסק דינו של השופט גרוסקופף (28.10.2019) (להלן: **עניין חמדאן**)). לכן – ובמיוחד לאור האינטרס הציבורי שבהעמדה לדין בענייננו, עליו יורחב בהמשך – לא היה מקום לסגור את התיק, ויש לקבל את הערר ולהורות על הגשת כתב אישום; זאת, במידת הצורך, לאחר השלמתן של פעולות חקירה נוספות, כגון חקירת השוטרים המעורבים בחיפוש, אשר כפי שעולה מתיק החקירה, כלל לא נחקרו.

22. המעשים המתוארים לעיל מהווים שורה של עבירות פליליות, לרבות שימוש לרעה בכוח המשרה (סעיף 1280(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**)); מעשה מגונה (סעיף 348 לחוק העונשין); והטרדה מינית (סעיפים 3 ו-5 לחוק למניעת הטרדה מינית). חשדות חמורים אלו דורשים העמקת החקירה ומיצוי הדין עם הנוגעים בדבר על מנת לבער את התופעה הפסולה שפשתה במשטרה, שתוארה בהרחבה לעיל.

23. על פי חוק, חיפוש בעירום מלא (להלן גם: **חיפוש חיצוני**) נמצא בסמכותה של המשטרה רק במקרה קונקרטי בו יש "יסוד סביר לחשוד שבגופו של חשוד נמצאת ראייה להוכחת ביצועה של עבירה או להוכחת הקשר שבין החשוד לבין ביצוע העבירה" (סעיף 3(א) לחוק החיפוש).

24. חיפוש בעירום הינו הליך משפיל ומבזה הכרוך בפגיעה קשה בפרטיותו של אדם ובזכויותיו בהליך הפלילי, ולפיכך עליו להיעשות אך ורק בצמוד להוראות החוק המסמיכות לעריכת חיפוש מעין זה. בהקשר זה נפסק כי "[...] **מדובר באקט פולשני שיש בו פגיעה של ממש בפרטיותו של אדם ובכבודו**. בשל כך קבע המחוקק **דברים ברורים ביותר באשר לנסיבות שבהן חיפוש כאמור יתאפשר, ואין כל מקום להקלה בכך**" (רע"פ 3829/15 **קסאי נ' מדינת ישראל**, פסקה 29 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז (20.12.2018)).

25. כמו ברובם ככולם של המקרים שבהם נעצרים אזרחים בגין השתתפות בהפגנות או בשל התבטאויות אחרות (וללא קשר לספקות הכבדים הקיימים לגבי עצם נחיצות המעצר במקרים אלו), גם במקרה דנן, **ברי כי לא היה כל יסוד סביר לחשוד שהחיפוש בגופו של העורר שנעצר**

יוליד ראייה כלשהי שיכולה לסייע להוכחת ביצוע העבירות שבהן נחשד – בוודאי כאשר החשד לשבירת ציפורנה של השוטרת, אשר מוסגר כ"תקיפת שוטרת", נוסף רק בשלב מאוחר יותר, ובהתחשב בכך שעבר חיפוש בבגדיו ובכליו בטרם הוכנס לניידת המשטרה.

26. כבר נפסק בעבר, כי במקרה בו אדם נעצר מבלי שיכול היה לצפות את מעצרו או להתכונן לקראתו, ומאז שנעצר היה נתון להשגחת שוטרים, וכן במקרה בו אדם עבר באופן ספונטני עבירה שאינה חמורה, קשה להניח קיומו של יסוד סביר לחשד שעצור מנסה להחביא חפץ אסור בגופו או תחת בגדיו על מנת להכניסו לבית המעצר. כדוגמה למעצר שנעשה מבלי שהעצור היה יכול לצפות זאת, הזכיר בית המשפט מקרה של מעצר בעקבות השתתפות בהפגנה (ת"א (י-ם) 35744-12-12 **דורפמן נ' מדינת ישראל – משטרת ישראל** פסקה 50 (22.2.2015)).

27. ביחס לאותם מקרי מעצר ספונטניים, פסק בית המשפט כך:

"אם אין יסוד סביר לחשד שינסה להכניס חפץ אסור אל בית המעצר, לא יכולה להיות סיבה, הנחה או חשד אשר יצדיקו עריכת חיפוש חזותי של גופו העירום של האסיר, בעודו מופשט מכל בגדיו, לרבות בגדיו התחתונים. בוודאי שלא יכולה להיות הצדקה לשלב ההתכופפות, המשפיל במיוחד. באותם מקרים, אין סיבה שלא להסתפק בחיפוש הנערך לאחר הסרת בגדים עלינונים (מעיל, סוודר וכדומה). אף עריכת החיפוש בעוד האסיר לבוש רק בבגדיו התחתונים, אינה בהכרח מוצדקת בכל בדיקה. אולם את השאלה אלו בגדים יידרש האסיר לפשוט לצורך החיפוש, יש לבחון בכל מקרה לפי נסיבותיו תוך מתן משקל להכרח לשמור על כבודו של האסיר ולא לקבוע כללים גורפים המתעלמים מנסיבותיו של כל אסיר ואסיר" (שם).

28. יש לציין כי אף השוטר שערך את החיפוש לא טען שיש יסוד סביר לחשוד כי בבגדיו התחתונים של העורר הקונקרטי מסתתרות ראיות, אלא טען כי ההנחיה היא להעביר כל עצור חיפוש בעירום מלא טרם הכניסה לתא המעצר, "מחשש להסתרה והסלקה של כלי תקיפה שיכול לסכן אותו ואו את הסובבים אותו" (ראו, מתוך תיק החקירה: דו"ח פעולה מס' 122626803). טענה דומה הושמעה גם על ידי מפקד תחנת תל אביב צפון, ולפיה "בתחנה שלו מבצעים חיפושים בהפשטה מלאה" (ראו, מתוך תיק החקירה: מזכר, מס' סימוכין 107206/2026). אם יש ממש בדברים, הרי שהדבר חמור ביותר, ויש לבחון אף את אחריותו הפלילית של מפקד התחנה, אולם בכל מקרה, ודאי שאין בהנחיה פנימית שניתנה בעליל שלא כדין, בניגוד מפורש להוראות החוק, כדי לפטור את השוטרים מאחריות פלילית (ראו: סעיף 34 לחוק העונשין; והשוו: בג"ץ 8987/22 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת**, פסקה 24 לפסק דינו של השופט גרוסקופף (2.1.2025)).

29. בהקשר זה יודגש, כי החיפוש הגופני היחיד שמותר, על פי החוק, לערוך בעת מעצר או קבלת עצור בתחנת המשטרה הוא **חיפוש על פני הגוף**, שאינו כולל חיפוש חיצוני (סעיף 22(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969). על פי הנוהל המשטירי, סמכות זו תופעל בהלימה למטרת החיפוש, "...לשמור על ביטחון המעוכבים והעצורים, כמו גם על ביטחון השוטרים..." (סעיף 5 לנוהל חיפוש חלקי). במסגרת ההחלטה על היקף החיפוש על פני הגוף, הנע בין טפיחות על הבגדים ועד האפשרות הפוגענית שהעצור יאלץ להשאר בבגדיו התחתונים, נוהל חיפוש חלקי קובע שיש לשקול רשימת שיקולים, הכוללים, בין היתר, את

נחיצות הסרת הבגדים למימוש מטרת החיפוש והאפשרות להשיג את המטרה בדרך פוגענית פחות, כדוגמת טפיחות על הבגדים; חומרת העבירה, אופיה והמסוכנות הנשקפת מביצועה; האפשרות כי העצור יחזיק חפץ כדוגמת סכין, אגרופן או כל חפץ אחר אשר יש בכוחו לפגוע בכל מי שיבוא עמו במגע; השתייכות של העצור לארגון פשיעה; ועוד (סעיף 8 לנוהל חיפוש חלקי). בענייננו, ברור כי שקילת השיקולים הקבועים בנוהל היתה אמורה להביא בהכרח למסקנה כי יש צורך בחיפוש שטחי בלבד, ובוודאי שלא נדרשה הסרת בגדים חלקית, לא כל שכן מלאה (שכאמור, אינה בסמכות המשטרה בנסיבות המקרה), לאור העדר הפוטנציאל למסוכנות, טיב העבירה והנסיבות.

30. אי-החוקיות בהחלטה לערוך חיפוש חיצוני במקרהו של העורר מתחדדת נוכח האופן המשפיל במיוחד שבו נערך החיפוש: העורר נדרש לעמוד זמן ממושך בתחתוניו בלבד, במקום שיתבקש להסיר כל פעם פריט לבוש אחד בלבד; נכפה עליו להפשיל את תחתוניו ולכרוע לאחר שנמסר לו כי סירוב לעשות זאת יוביל לכך ששוטרים יעשו זאת בכוח במקומו; הבידוק נערך בחדר ובו שני חלונות פנימיים, המשקיפים לתוך התחנה, אשר באמצעותם היה ניתן לצפות בעורר עובר חיפוש; ולבסוף, העורר אף לא קיבל העתק של דו"ח החיפוש כנדרש.

31. יוער בקצרה כי לפי תיעוד שיחתה של החוקרת ממח"ש עם מפקד התחנה, טענתו של האחרון היא שבחדר שבו נערך החיפוש בגופו של העורר ישנו חלון אחד בלבד, המשקיף לחדר המיועד למפגשים עם עורכי דין. החדר, כך טען, לא פעיל ולא מאויש, ולא נכנסים אליו אנשים (ראו, מתוך תיק החקירה: מזכר, מס' סימוכין 107206/2026). כאמור לעיל, תמונות וסרטון מהחדר הנ"ל מצביעים בבירור על קיומם של שני חלונות, האחד בדלת והשני בקיר שמולו, באופן שבבירור חושף את האדם שעובר חיפוש – ובענייננו, העורר – לעיני העוברים והשבים בתחנה.

32. נוכח כל האמור, היעדרה המוחלט של סמכות או הצדקה לערוך חיפוש זה מלכתחילה; הדרך התוקפנית והמשפילה שבה נערך החיפוש, בלי שהיה צורך בכך; הזלזול הבוטה בדין ובזכויות העורר, ללא כל הקפדה על כבודו ופרטיותו; וכן הנסיבות הבלתי צודקות של מעצרו והאלימות שהופעלה כלפיו, לצד התנגדותם הברורה של השוטרים לפעילותו הפוליטית של העורר – מלמדים על כוונת השוטרים לפגוע בעורר, לבזותו ולהשפילו, באמצעות שימוש בחיפוש בעירום מלא, וזאת על מנת לנקום בו על השתתפותו בהפגנה זו ולהרתיע אותו מפני השתתפות בהפגנות נוספות.

33. לפיכך, החיפוש החיצוני שנערך במקרה זה עולה כדי **שימוש לרעה בכוח המשרה** לפי סעיף 280(1) לחוק העונשין, עבירה פלילית שדינה שלוש שנות מאסר. עבירה זו "נועדה לתכלית שמירה על ניקיון פועלו של השירות הציבורי ועל אמון הציבור בו" ועל מנת "להגן על הפרט מפני הפעלת שרירות לב של עובד הציבור, אשר לשירותיו הוא נזקק" (ת"פ (ת"א) 28768-07-15 **מדינת ישראל נ' יוסף**, פסקה 50 לפסק הדין (5.12.2016) (להלן: עניין **יוסף**)). יסודותיה העובדתיים של העבירה הם שימוש לרעה בסמכות – לרבות מקרים של חריגה מסמכות (שם, פסקה 137) – ומעשה שרירותי. בית המשפט העליון העמיד את שאלת מידת הפגיעה באינטרס ציבורי ובתדמיתו של השירות הציבורי כהצדקה להפעלתו של מנגנון המשפט הפלילי, להבדיל מהמנגנון המשמעתי, ובתוך כך, קבע כי יסודותיה הפליליים של העבירה צריכים לכלול יסוד של שחיתות – אשר עשוי להיגזר ממעמדו של עובד הציבור, האמון הציבורי שנושא עמו ועוצמת הסמכויות שמחזיק בהן (ע"פ 4148/96 **מדינת ישראל נ' גנות**, פ"ד (5) 367, 390 (1996); עוד

ראו: עניין יוסף, פסקאות 50-54). במקרה דנן, נערך חיפוש חיצוני לא חוקי במטרה להתנכל לעורר ולהניאו ממימוש זכויות דמוקרטיות, ללא כל הצדקה עניינית, תוך שימוש במעמד, בסמכויות ובמשאבים המוקנים לשוטרים מתוקף תפקידם. מדובר בפגיעה איומה באינטרס הציבורי, אשר בהתחשב במגמה הכוללת של חיפוש אסורים בעירום בגופם של מפגנים – יש להניח שמעצימה את חוסר האמון הציבורי במשטרה, הנמצא בשפל היסטורי ממילא. כך ביחס לכל חיפוש לא חוקי בגופם של מפגנים, ובייחוד ביחס לעניינו של העורר, על נסיבותיו שפורטו לעיל.

34. החיפוש בעירום שנערך בגופו של העורר אף עולה כדי **מעשה מגונה** כהגדרתו בסעיף 348(ו) לחוק העונשין, המעוגן כעבירה פלילית שדינה שלוש שנות מאסר בסעיף 348(ג) לחוק, שכן ניכר כי נעשה במטרה להשפילו ולבזותו. נפסק, כי לא נדרש שמטרת מבצע המעשה המגונה הייתה להביא לביזוי המיני של קורבנו, וכי רכיב המטרה שבעבירה יכול להתמלא גם אם המבצע צפה מראש, כאפשרות קרובה לוודאי, כי המעשה יוביל לביזוי המיני של הקורבן (ע"פ 6255/03 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(3) 168, 183-190 (2004)). ודוק – מטרת הביזוי המיני יכולה להתמלא גם אם אין במעשה כדי לגרום ריגוש מיני לעושה המעשה (שם, עמ' 180). כאמור, התנהגות השוטרים כלפי העורר בזמן המעצר והחיפוש מצביעה על כך שהחיפוש בעירום נעשה על מנת לבזותו ולהשפילו. ועוד: שימושו של השוטר במעמדו ובפערי הכוחות המשמעותיים והאינהרנטיים ליחסי שוטר-עצור לצורך ביצוע חיפוש לא חוקי זה, לרבות האיום בכוח פיזי במקרה של סירוב, עשוי לעלות כדי נסיבה מחמירה לעבירה, שהעונש הקבוע בצידה הינו שבע שנות מאסר (סעיף 348(ג) לחוק העונשין).

35. מעשה מגונה אף מוגדר בחוק למניעת הטרדה מינית בתור **הטרדה מינית** (סעיף 3(א)(2)). המקרה בעניינו יכול לעלות כדי הטרדה מינית גם כהגדרתה בסעיף 3(א)(5) – קרי, התייחסות – לרבות באמצעות התנהגות – מבזה או משפילה, המופנית לאדם ביחס למיניותו, אשר דינה מאסר שנתיים (סעיף 5(א) לחוק למניעת הטרדה מינית). הסיווג של התנהגות כהטרדה מינית נבחן לפי אמת מידה אובייקטיבית, המביאה בחשבון את טיב ההתנהגות ואת מכלול הנסיבות שבהן התרחשה (ע"ע (עבודה ארצי) 9834-05-16 **זמיר – פלונית**, פסקה 23 לפסק דינה של הנשיאה ורדה וירט-ליבנה (22.8.2018)). הכפייה על העורר להתפשט לחלוטין, להסתובב ולכרוע – במכלול הנסיבות של מעצר וחיפוש אלימים ומשפילים, נטולי הסמכה חוקית, על רקע פעילותו הפוליטית של העורר ועמדותיו – היא ניסיון לבזותו על ידי שימוש במעורמו ובתנוחות משפילות. כפי שנכתב במכתב איגוד מרכזי הסיוע (**נספח ה'** לעיל): "ביצוע חיפוש בעירום, ללא הקשר או סיבה ברורה הנובעת מהחשד המיוחס, הוא **פעולה משפילה ומבזה, המפרה את האוטונומיה ואת כבוד האדם ואשר עלולה לעלות כדי פגיעה מינית**".

36. סעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, קובע שני שלבים מרכזיים בקבלת ההחלטה אם להגיש כתב אישום במקרה נתון. בשלב הראשון נבחנת התשתית הראייתית, ובמסגרתה בוחן התובע האם קיימות ראיות מספיקות המצדיקות העמדה לדין. בשלב השני נבחן האינטרס הציבורי, ובכלל זה השאלה האם "נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדה לדין פלילי". קיומה של תשתית ראייתית מספיקה לצורך העמדה לדין במקרה זה היא ברורה, שכן אין מחלוקת על עובדות המקרה ועל עצם החיפוש בעירום מלא.

נעמוד שנית, אם כן, על קיומו של אינטרס ציבורי כבד-משקל במקרה זה, ויפים לענייננו דברי השופט גרוסקופף, בפסק דין שעסק בכשלים מהותיים בחקירות מח"ש:

"שוטר ממלא את תפקידו מכוח סמכויות שהקנתה לו המדינה לטובת שמירה על החוק ועל ביטחון הציבור. סמכויות חשובות שניתנו לו עוסקות בשימוש בכוח, שהמדינה מייחדת לעצמה ולפועלים בשמה. **אם שוטר חרג מסמכויותיו ופגע במי מבני הציבור, ודאי אם עשה זאת בהפעלת כוח, יש עניין חברתי רב חשיבות לבחון את המקרה עד תום**" (עניין חמדאן, פסקה 5 לפסק דינו של השופט גרוסקופף).

37. כך גם בענייננו. יש צורך בהול במיצוי הדין במישור הפלילי במקרה זה. לא די בטיפול משמעותי; כלל העבירות המתוארות לעיל הן עבירות שעונשן שנה ומעלה, שהסמכות לחקירתן מצויה בידי מח"ש (סעיף 49ט לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971). חומרת הדברים והאינטרס הציבורי מחייבים העמדה לדין: אין להתיר לשוטרים, בשום אופן, לעשות שימוש לרעה במעמדם על מנת לבזות ולהשפיל מפגנים, ובפרט כאשר הדבר נעשה ככלי לדיכוי פוליטי; סופו של מהלך זה בהתפרקות המשטרה מסמכויותיה ובפגיעה אנושה בזכויות אדם.

38. לפיכך, נבקשכם לקבל את הערר ולפעול להגשת כתב אישום, לרבות באמצעות השלמת פעולות חקירה, ככל שיש בהן צורך, בגין העבירות המפורטות לעיל, נגד השוטרים המעורבים, וכן נגד כל שוטר או גורם אחר שיימצא אחראי למתן ההוראה לעריכת החיפוש בעורר, לאישורו, לביצועו או לאופן שבו נערך, לרבות מפקד התחנה.

בכבוד רב,

ניצן אילני, עו"ד

אלזה בונייה, עו"ד

העתק: היועצת המשפטית לממשלה, עו"ד גלי בהרב-מיארה